

EUROPÆISK LANDSKABSKONVENTION

Firenze, den 20. oktober 2000

Indledning

De kontraherende medlemsstater i Europarådet,

som tager hensyn til Europarådets mål om at opnå større enighed mellem dets medlemmer med henblik på at sikre og realisere de idealer og principper, som er deres fælles arv, samt at dette mål virkelig gøres navnlig gennem aftaler på de økonomiske og sociale områder,

som er optaget af at opnå en bæredygtig udvikling ud fra et afbalanceret og harmonisk forhold mellem samfundsbehov, økonomisk aktivitet og miljøet,

som noterer sig, at landskabet spiller en vigtig rolle til gavn for offentligheden på de kulturelle, økologiske, miljømæssige og sociale områder, og udgør en ressource, der er gavnlig for økonomisk aktivitet, samt at dets beskyttelse, styring og planlægning kan bidrage til jobskabelse,

som er opmærksomme på, at landskabet bidrager til dannelsen af lokale kulturer, og at det er et grundelement i den europæiske natur- og kulturarv, som bidrager til menneskets velfærd og underbygger den europæiske identitet,

som erkender, at landskabet udgør en vigtig del af livskvaliteten for mennesker overalt: i byer og på landet, i beskadigede områder samt områder af høj kvalitet, i områder der er anerkendt som værende af enestående skønhed samt almindelige områder,

som noterer sig, at udviklingen inden for landbrug, skovbrug, industrielle og mineralindustrielle produktionsmetoder samt inden for regionalplanlægning, byplanlægning, transport, infrastruktur, turisme og rekreation samt, på et mere overordnet plan, at ændringer i verdensøkonomien i mange tilfælde fremskynder forvandlingen af landskaber,

som ønsker, at være lydhøre over for offentlighedens ønske om at nyde landskaber af høj kvalitet og at tage aktivt del i udviklingen af landskaber,

som vurderer, at landskabet er et væsentligt element i det enkelte menneskes og samfundets trivsel, samt at dets beskyttelse, styring og planlægning medfører rettigheder og ansvar for alle,

som henviser til de eksisterende internationale juridiske tekster på området for beskyttelse og styring af natur- og kulturarv, regional og fysisk planlægning, lokalt selvstyre og grænseoverskridende samarbejde, særlig Konventionen om beskyttelse af Europas vilde dyr og planter samt naturlige levesteder (Bern, den 19. september 1979), Konventionen om beskyttelse af Europas arkitektoniske arv (Granada, den 3. oktober 1985) (ændret) Valetta, den 16. januar 1992), Europarådets rammekonvention om grænsesamarbejde mellem regionale og kommunale myndigheder i Europa og dens supplerende protokoller, Det europæiske Charter om lokalt selvstyre (Strasbourg, den 15. oktober 1985), Konventionen om den biologiske mangfoldighed (Rio, den 5. juni 1992), Konventionen om beskyttelsen af verdens kultur- og naturarv (Paris, den 16. november 1972) og Konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til domstolsprøvelse på miljøområdet (Århus, den 25. juni 1998),

som erkender, at europæiske landskabers kvalitet og mangfoldighed udgør en fælles ressource, og at det er vigtigt at samarbejde om dets beskyttelse, styring og planlægning,

som ønsker, at tilvejebringe et nyt instrument udelukkende til beskyttelse, styring og planlægning af alle landskaber i Europa,

er blevet enige om følgende:

KAPITEL 1 – GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 1 – Definitioner

I denne konvention forstås ved:

- a. "Landskab": et område – som opfattet af mennesker – hvis egenart er resultatet af naturlige og/eller menneskelige faktorerers påvirkning og gensidige påvirkning
- b. "Landskabspolitik": ansvarlige offentlige myndigheders udmøntning af generelle principper, strategier og retningslinier, der gør det muligt at træffe særlige foranstaltninger til beskyttelse, styring og planlægning af landskaber
- c. "Kvalitetsmål for landskaber": de ansvarlige offentlige myndigheders formulering for et bestemt landskab af offentlighedens ønsker med hensyn til omgivelsernes landskabstræk
- d. "Landskabsbeskyttelse": en indsats til bevarelse og vedligeholdelse af et landskabs væsentligste eller mest karakteristiske træk begrundet i værdier knyttet til dets naturlige form og/eller menneskelige aktiviteter
- e. "Landskabsforvaltning": en indsats der – ud fra et perspektiv om bæredygtig udvikling – sikrer løbende vedligeholdelse af et landskab, for således at lede og harmonisere ændringer, der er udvirket af sociale, økonomiske og miljømæssige processer
- f. "Landskabsplanlægning": effektiv, fremadrettet indsats til forbedring, genopretning eller skabelse af landskaber.

Artikel 2 – Anvendelsesområde

I overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 15 finder denne konvention anvendelse for parternes hele territorium og omfatter naturområder, landområder, byområder og bymæssige områder omkring storbyer; herunder land, indre farvande og havområder. Det drejer sig om landskaber, der måske betragtes som værende enestående, samt almindelige eller beskadigede landskaber.

Artikel 3 – Mål

Konventionen sigter til at fremme beskyttelse, forvaltning og planlægning af landskaber samt at organisere europæisk samarbejde om landskabsforhold.

KAPITEL II – NATIONALE FORANSTALTNINGER

Artikel 4 – Ansvarsfordeling

Alle parter gennemfører denne konvention, særlig artiklerne 5 og 6, efter egen fordeling af beføjelser, i overensstemmelse med egne forfatningsprincipper og administrative ordninger, og med respekt for subsidiaritetsprincippet under hensyntagen til Det europæiske charter om lokalt selvstyre. Uden at fravige bestemmelserne i denne konvention harmoniserer alle parter

gennemførelsen af konventionen med egne politikker.

Artikel 5 – Generelle foranstaltninger

Alle parter forpligter sig til:

- a. at anerkende landskaber i retlig henseende som en væsentlig bestanddel af menneskers omgivelser, et udtryk for mangfoldigheden af deres fælles kultur- og naturarv og som grundlag for deres identitet
- b. at etablere og gennemføre landskabspolitikker, der sigter mod beskyttelse, forvaltning og planlægning af landskaber gennem vedtagelse af de i artikel 6 fastsatte specifikke foranstaltninger
- c. at etablere procedurer for, at offentligheden, lokale og regionale myndigheder og andre interesserede parter kan deltage i udformningen og gennemførelse af de i stk. b nævnte landskabspolitikker
- d. at integrere landskaber i deres regionale og byplanlægnings-politikker og i deres kultur-, miljø-, landbrugs-, social- og finanspolitikker samt i andre politikker med eventuel direkte eller indirekte indvirkning på landskaber.

Artikel 6 – Særlige foranstaltninger

A Bevidstgørelse

Alle parter forpligter sig til at øge bevidstheden i den brede befolkning, private organisationer og offentlige myndigheder om landskabers værdi, deres rolle og ændringer.

B Undervisning og uddannelse

Alle parter forpligter sig til at fremme:

- a. Undervisning af specialister i landskabsvurdering og forvaltning
- b. tværfaglig uddannelsesprogrammer i landskabspolitik, -beskyttelse, forvaltning og -planlægning for fagfolk i den private og offentlige sektor og interesserede foreninger
- c. skole- og universitetskurser, der i de relevante fag fokuserer på de værdier, der er knyttet til landskaber og spørgsmål vedrørende deres beskyttelse, forvaltning og planlægning.

C Identificering og vurdering

Alle parter, med aktiv deltagelse af interesserede parter, som fastsat i artikel 5.c, og med henblik på at forbedre videngrundlaget for deres landskaber, forpligter sig til:

a i. at identificeres deres egne landskaber i hele deres territorium

- i. at analysere deres karaktertræk og de forhold og det pres, der påvirker dem
- ii. at tage ændringer ad notam

b at vurdere de således identificerede landskaber, idet der tages højde for de særlige værdier, som tilskrives dem af de interesserede parter og den berørte befolkning.

Disse identifikations- og vurderingsprocedurer følger de udvekslinger af erfaringer og metoder,

som er tilrettelagt mellem parterne på europæisk plan i medfør af artikel 8.

D Kvalitetsmål for landskaber

Alle parter forpligter sig til at definere kvalitetsmål for de identificerede og vurderede landskaber efter offentlig høring i henhold til artikel 5.c.

E Gennemførelse

For at gennemføre landskabspolitikker forpligter alle parter sig til at indføre instrumenter, som tilsigter at beskytte, forvalte og/eller planlægge landskaber.

KAPITEL III – EUROPÆISK SAMARBEJDE

Artikel 7 – Internationale politikker og programmer

Parterne forpligter sig til at samarbejde om at overveje landskabsdimensionen i internationale politikker og programmer og at anbefale, hvor det er relevant, at landskabsovervejelserne inddrages deri.

Artikel 8 – Gensidig støtte og udveksling af information

Parterne forpligter sig til at samarbejde for at forbedre effektiviteten ved de foranstaltninger, der er truffet i henhold til andre artikler i denne konvention, og især for.

- a. At yde hinanden teknisk og videnskabelig assistance i landskabsspørgsmål ved at samle og udveksle erfaring og resultater af forskningsprojekter
- b. At fremme udveksling af landskabspecialister især med henblik på undervisnings- og oplysningsformål
- c. At udveksle oplysninger om alle spørgsmål omfattet af denne konventions bestemmelser.

Artikel 9 – Grænseoverskridende landskaber

Alle parter fremmer grænseoverskridende samarbejde på lokalt og regionalt plan og udarbejder og gennemfører fælles landskabsprogrammer, hvor det er nødvendigt.

Artikel 10 – Overvågning af konventionens implementering

1. Eksisterende kompetente ekspertkomitéer nedsat i henhold til artikel 17 i Europarådets Statut udpeges af Europarådets Ministerkomité til at overvåge konventionens implementering.
2. Europarådets Generalsekretær videresender efter hvert ekspertkomitémøde en rapport om det udførte arbejde og om konventionens virke til Ministerkomitéen.
3. Ekspertkomitéerne stiller forslag til Ministerkomitéen om kriterierne for tildeling af og reglerne for uddeling af Europarådets Landskabspris.

Artikel 11 – Europarådets Landskabspris

1. Europarådets Landskabspris er en udmærkelse, som kan tildeles lokale og regionale myndigheder og deres sammenslutninger, der som led i en af parterne til denne konventions landskabspolitik har iværksat en politik eller foranstaltninger til at beskytte,

styre og/eller planlægge deres landskab, som har vist sig vedvarende at være effektive og derfor kan fremstå som et eksempel for andre territoriale myndigheder i Europa. Prisen kan også tildeles ikke-statslige organisationer, der har bidraget særdeles bemærkelsesværdigt til beskyttelse, forvaltning eller planlægning af landskab.

2. Ansøgninger om Europarådets Landskabspris sendes af parterne til de i artikel 10 nævnte ekspertkomitéer. Grænseoverskridende lokale og regionale myndigheder og berørte sammenslutninger af lokale og regionale myndigheder kan indsende en ansøgning forudsat, at de i fællesskab forvalter det pågældende landskab.
3. Ministerkomitéen skal på basis af forslag fra de i artikel 10 nævnte ekspertkomitéer fastsætte og offentliggøre kriterierne for uddeling af Europarådets Landskabspris samt vedtage de relevante regler og uddele prisen.
4. Landskabsprisen skal opmuntre modtagerne til at sikre bæredygtig beskyttelse, forvaltning og/eller planlægning af de pågældende landskabsområder.

KAPITEL 6 – AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 12 – Forholdet til andre instrumenter

Konventionens bestemmelser skal ikke forringe strengere bestemmelser vedrørende beskyttelse, forvaltning og planlægning af landskab indeholdt i andre eksisterende eller fremtidige bindende nationale eller internationale instrumenter.

Artikel 13 – Undertegnelse, ratificering og ikrafttrædelse

1. Denne konvention er åben for undertegnelse af Europarådets medlemsstater. Den skal ratificeres, accepteres eller godkendes. Ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrumenterne deponeres hos Europarådets Generalsekretær.
2. Konventionen træder i kraft den første dag i den måned, som følger efter udløbet af en periode på tre måneder eller den dato, hvor ti af Europarådets medlemsstater har afgivet tilsagn om at blive forpligtet af konventionen i henhold til bestemmelserne i stk. 1 ovenfor.
3. For underskrivende stater, der efterfølgende afgiver tilsagn om at blive forpligtet af konventionen, træder denne i kraft den første dag i den måned, som følger efter udløbet af en tre måneders periode efter den dato, hvor ratifikations-, accept- eller godkendelsesinstrumentet blev deponeret.

Artikel 14 – Tiltrædelse

1. Efter konventionens ikrafttræden kan Europarådets Ministerkomité opfordre Det europæiske Fællesskab og andre europæiske stater, der ikke er medlem af Europarådet, til at tiltræde konventionen ved en flertalsafgørelse, jfr. artikel 20.d i Europarådets Statut, og ved enstemmighed blandt stater, som er parter, og som er berettiget til at tage sæde i Ministerkomitéen.
2. For tiltrædende stater eller Det europæiske Fællesskab, i fald det tiltræder, træder konventionen i kraft den første dag i den måned, som følger efter udløbet af en tre måneders periode efter den dato, hvor tiltrædelsesinstrumentet er deponeret hos Europarådets Generalsekretær.

Artikel 15 – Territorial anvendelsesområde

1. Enhver stat eller Det europæiske Fællesskab kan ved undertegnelsen eller ved deponering af sit ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument angive hvilket eller hvilke områder, der skal være omfattet af konventionen.

2. Enhver part kan på et hvilket som helst senere tidspunkt ved en erklæring stilet til Europarådets Generalsekretær udvide denne konventions anvendelse til yderligere at omfatte et hvilket som helst i erklæringen angivet område. Konventionen træder i kraft for et sådan område på den første dag i den måned, som følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter datoen, hvor Generalsekretæren modtager erklæringen.
3. Enhver erklæring, der er afgivet i henhold til stk. 1 eller 2, kan, for et hvilket som helst område, der er nævnt i den pågældende erklæring, tilbagekaldes ved en meddelelse stilet til Europarådets Generalsekretær. Tilbagekaldelsen får virkning fra den første dag i den måned, som følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter datoen, hvor Generalsekretæren modtager meddelelsen.

Artikel 16 – Opsigelse

1. Enhver part kan når som helst opsig konventionen med en meddelelse stilet til Europarådets Generalsekretær.
2. En sådan opsigelse træder i kraft på den første dag i den måned, som følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter datoen, hvor Generalsekretæren modtager meddelelsen.

Artikel 17 – Ændringer

1. Enhver part eller ekspertkomitéerne omtalt i artikel 10 kan foreslå ændringer til denne konvention.
2. Ethvert ændringsforslag meddeles Europarådets Generalsekretær, der meddeler det til Europarådets medlemsstater, til andre parter, og til enhver europæisk ikke-medlemsstat, som er opfordret til at tiltræde denne konvention i henhold til bestemmelserne i artikel 14.
3. De i artikel 10 omtalte ekspertkomitéer undersøger alle ændringsforslag og foreligger teksten, som er vedtaget af et flertal på tre fjerdedele af parternes repræsentanter, for ministerkomitéen til vedtagelse. Efter Ministerkomitéens vedtagelse med et flertal, jf. artikel 20 d i Europarådets Statut og ved enstemmighed blandt staternes parter, der er berettiget til at tage sæde i Ministerkomitéen, sendes teksten til parterne for accept.
4. Enhver ændring træder i kraft for de parter, som har accepteret den, på den første dag i den måned, som følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter den dato, hvor tre af Europarådets medlemsstater har underrettet Generalsekretæren om deres accept. For enhver part, der efterfølgende accepterer den, træder ændringen i kraft på den første dag i den måned, som følger efter udløbet af en periode på tre måneder efter den dato, hvor den pågældende part har underrettet Generalsekretæren om sin accept.

Artikel 18 – Meddelelser

Europarådets Generalsekretær underretter Europarådets medlemsstater, enhver stat eller Det europæiske Fællesskab, som har tiltrådt denne konvention om:

- a. enhver undertegnelse
- b. deponering af ethvert ratifikations-, accept-, godkendelses- eller tiltrædelsesinstrument
- c. enhver ikrafttrædelsesdato for denne konvention i henhold til artiklerne 13, 14 og 15
- d. enhver erklæring fremsat i henhold til artikel 15
- e. enhver opsigelse meddelt i henhold til artikel 16
- f. ethvert ændringsforslag, enhver ændring vedtaget i henhold til artikel 17 samt datoen for ikrafttrædelse
- g. enhver akt, meddelelse, tilkendegivelse eller henvendelse vedrørende denne

konvention.

Til bekræftelse heraf har undertegnede dertil behørigt befuldmægtigede underskrevet denne konvention.

Udfærdiget i Firenze den 20. oktober 2000 på engelsk og fransk, hvilke tekster begge har samme gyldighed, i ét eksemplar, som deponeres i Europarådets arkiv. Europarådets Generalsekretær fremsender bekræftede genpartier til hver af Europarådets medlemsstater og til enhver stat eller Det europæiske Fællesskab som er opfordret til at tiltræde denne konvention.